

Saker til behandling i kontrollutvalgets møte

onsdag 23. januar 2008 kl 16.30

Møtet holdes i Kontrollutvalgets sekretariat Fr. Selmers vei 2, 5. etg.

Kart I

Sak	Side
1/08 Protokoll fra kontrollutvalgets møte 13. desember 2007.....	2
2/08 Rapport 1/2008 Bydelenes tilsyn, oppfølging og kontroll ved fosterhjemsplasseringer. Oppfølging av rapportene 23/2004 og 29/2004 om barn i fosterhjem	2
3/08 Forvaltningsrevisjonsrapport 12/2006 Er nøkkeltall i KOSTRA fra de nye bydelene pålitelige? - Oppfølging.....	4
4/08 Forvaltningsrevisjonsrapport 19/2005 Økonomisk styring og kontroll i Bydel Søndre Nordstrand - Oppfølging	5
5/08 Forvaltningsrevisjonsprosjekter første halvår 2008	6
6/08 Restanseliste for kontrollutvalgets saker pr. 31.12.2007	6
7/08 Oversikt nr. 17 - Økonomiske uregelmessigheter og misligheter som er endelig innberettet til kontrollutvalget i 2007	7
8/08 Økonomiske misligheter ved et kommunalt foretak - Oppfølging av sak 73/2006 ..	8
9/08 Kontroll ved Søndre Holmlia Aktivitetssenter A/S - oppfølging av sak 99/2007	9

1/08

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 13. desember 2007

Protokollen følger vedlagt

2/08

Rapport 1/2008 Bydelenes tilsyn, oppfølging og kontroll ved fosterhjemsplasseringer. Oppfølging av rapportene 23/2004 og 29/2004 om barn i fosterhjem

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen legger med dette fram rapport 1/2008 om barneverntjenestenes ivaretagelse av sitt ansvar ved fosterhjemsplasseringer. Rapporten er resultat av oppfølgingsundersøkelse av forvaltningsrevisjonsprosjektet "Barn i fosterhjem" som ble rapportert i 2004 (rapport 23/2004 *Barn i fosterhjem: Bydelenes tilsyn* og rapport 29/2004 *Barn i fosterhjem: Bydelenes oppfølging og kontroll*). Oppfølgingsundersøkelsen ble vedtatt gjennomført av kontrollutvalget i møte den 24.01.2007 (sak 11).

Den foreliggende rapporten bygger på en undersøkelse av om bystyrets vedtak etter hovedundersøkelsen er fulgt opp. Rapporten bygger også på en ny undersøkelse av om barneverntjenestene i Oslo kommune i dag ivaretar sitt ansvar både som tilsynsbydel (tillagt den bydelen fosterhjemmet ligger i) og som omsorgsbydel (tillagt den bydelen som plasserer barnet) i tråd med kravene i lovverket.

I behandlingen av rapport 23/2004 vedtok kontrollutvalget 25.11.2004, sak 105, bl.a. å be byrådet om å sikre at tilsynet ble brakt i samsvar med de formelle krav og ville ha en innberetning når det var fullført. Ved behandlingen av både rapport 23/2004 og 29/2004 sluttet bystyret seg til kontrollutvalgets vedtak. Bystyret ba dessuten om redegjørelser innen første halvår 2005 med oversikt over tiltak som var gjennomført for å imøtekomme anbefalingene i rapportene (møte 25.01.2005, sak 24 og 25). I *oppfølgingsundersøkelsen* vurderer Kommunerevisjonen det slik at byråden har i møtekommet de formelle forventningene om innberetning og redegjørelse om tiltak, slik kontrollutvalget og bystyret vedtok. Byrådsavdelingen har videre dokumentert at den har hatt et sterkt fokus på utviklingen av bydelsbarnevernets fosterhjemsarbeid i perioden etter hovedundersøkelsen, og har iverksatt en rekke relevante tiltak.

Videre ble følgende vedtatt ved bystyrets behandling av rapport 29/2004:

- Bystyret ber byrådet gjennomføre brukerundersøkelser rettet mot fosterforeldre og barn som er plassert i fosterhjem.
- Bystyret ber byrådet sikre at Oslo kommune har et kontinuerlig tilbud om opplæringskurs eller samlinger for etablerte fosterforeldre.

I *oppfølgingsundersøkelsen* kan Kommunerevisjonen ikke se at disse vedtakene er fulgt opp. Det er imidlertid gjennomført tiltak for å sikre likhet i fosterforeldres mulighet til å delta på kurs og seminarer.

Resultatet av oppfølgingsundersøkelsen viser videre at de fleste barneverntjenestene må gjennomføre tiltak på de fleste områdene som er undersøkt for å oppnå en praksis som samsvarer med kravene i lovverket. Det gjelder bl.a. å påse at tilsynsførere gjennomfører tilsynsbesøk, tilrettelegging slik at tilsynsførerne kan utføre sitt arbeid på best mulig måte, gjennomgang av fosterhjemsavtaler, utarbeiding av lovpålagte planer og gjennomføring av oppfølgingsbesøk.

I rapport 23/2004 konkluderte Kommunerevisjonen med at barneverntjenestenes ivaretagelse av tilsynsansvaret ikke var tilfredsstillende. *Oppfølgingsundersøkelsen* viser at samlet sett er ansvaret som tilsynsbydel fortsatt ikke tilfredsstillende ivaretatt av barneverntjenestene.

I rapport 29/2004 var det Kommunerevisjonens oppfatning at det var behov for grundigere kontroller og et mer konkret faktagrunnlag før det kunne konkluderes med større grad av sikkerhet om barneverntjenestenes praksis som omsorgsbydel var i tråd med kravene i lovverket. *Oppfølgingsundersøkelsen* viser at samlet sett er ansvaret som omsorgsbydel ikke tilfredsstillende ivaretatt av barneverntjenestene.

Kommunerevisjonen har mottatt kommentarer til rapporten fra Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester og samtlige bydeler. Høringsinstansene gir uttrykk for at de vurderer rapporten som nyttig, og at revisjonens anbefalinger vil danne et utgangspunkt for iverksetting av tiltak for å forbedre situasjonen. Byrådsavdelingen sier at den fortsatt vil ha fokus på bydelenes fosterhjemsarbeid i sin oppfølging av bydelene. Byrådsavdelingen varsler også at det vil bli gjennomført en kartlegging av fosterforeldres arbeidsbetingelser og behov/ønsker fra barneverntjenesten i løpet av 2008. Ingen av høringsuttalelsene har gitt grunnlag for å endre Kommunerevisjonens opprinnelige vurderinger og konklusjoner.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget merker seg Kommunerevisjonens konklusjoner i rapport 1/2008, og ser svært alvorlig på at barneverntjenestene i bydelene samlet sett ikke har praksis og rutiner som samsvarer med kravene i lovverket på de områder som er undersøkt. Dette til tross for at det har gått flere år etter hovedundersøkelsen.

Kontrollutvalget forutsetter at barneverntjenestene i bydelene snarest sørger for å bringe egen praksis i samsvar med kravene i lovverket, slik det også gis uttrykk for i høringsuttalelsene fra bydelene. Utvalget forutsetter også at byråden følger opp barneverntjenestene for å sikre at praksis kommer i samsvar med kravene, slik det gis uttrykk for i byrådsavdelingens høringsuttalelse.

Kontrollutvalget merker seg at det har vært et sterkt fokus på bydelenes fosterhjemsarbeid fra byrådens/Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenesters side i perioden etter hovedundersøkelsen. Utvalget finner det imidlertid ikke tilfredsstillende at enkelte tiltak som ble vedtatt av bystyret i møte 25.01.2005, sak 24, ikke er fulgt opp. Utvalget har derfor merket seg at byrådsavdelingen nå varsler i sin høringsuttalelse at det vil bli gjennomført en kartlegging av fosterforeldres arbeidsbetingelser og behov i løpet av 2008.

Kontrollutvalget ber Kommunerevisjonen om å gjennomføre en ny oppfølging av undersøkelsen med den hensikt å framskaffe informasjon om barneverntjenestene har implementert nødvendige tiltak og har en praksis i samsvar med lovkravene.

Kontrollutvalget tar for øvrig rapport 1/2008 *Bydelenes tilsyn, oppfølging og kontroll ved fosterhjems plasseringer. Oppfølging av rapportene 23/2004 og 29/2004 om barn i fosterhjem til orientering.*

Saken oversendes helse- og sosialkomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Rapport 1/2008 Bydelenes tilsyn, Oppfølging og kontroll ved fosterhjems plasseringer. Oppfølging av rapportene 23/2004 og 29/2004 om barn i fosterhjem

3/08

Forvaltningsrevisjonsrapport 12/2006 Er nøkkeltall i KOSTRA fra de nye bydelene pålitelige? - Oppfølging

Saken gjelder:

I 2005/2006 gjennomførte Kommunerevisjonen et forvaltningsrevisjonsprosjekt med tittelen *Er nøkkeltall i KOSTRA fra de nye bydelene pålitelige?* (rapport 12/2006). Undersøkelsen var rettet mot bydelene Alna, Frogner og Grünerløkka. Kontrollutvalget vedtok 28.08.2007 (sak 79) å gjennomføre en oppfølgingsundersøkelse.

I den opprinnelige undersøkelsen fant Kommunerevisjonen de fleste og de alvorligste avvikene i Bydel Alna. Oppfølgingsundersøkelsen er derfor avgrenset til denne bydelens oppfølging av anbefalingene i rapporten.

Oppfølgingsundersøkelsen viser at Bydel Alna kun har fulgt opp anbefalingen om tiltak for å sikre at regnskapet føres på riktige KOSTRA-funksjoner. Anbefalingene knyttet til fordeling av IKT-kostnader, samarbeid om regnskaps- og aktivitetsrapportering og skriftliggjøring av rutiner, er etter Kommunerevisjonens vurdering ikke fulgt opp i tilstrekkelig grad. Kommunerevisjonen konkluderer derfor med at Bydel Alnas kvalitetssikring av KOSTRA fortsatt har vesentlige mangler.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget merker seg at Bydel Alna har gjennomført tiltak for å sikre at regnskapet føres på riktige KOSTRA-funksjoner. Kontrollutvalget konstaterer likevel at Bydel Alna fortsatt har vesentlige mangler i kvalitetssikringen av KOSTRA.

Kontrollutvalget tar for øvrig oppfølgingsundersøkelsen av rapport 12/2006 *Er nøkkeltall i KOSTRA fra de nye bydelene pålitelige?* til orientering.

Saken sendes helse- og sosialkomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 08.01.2008

4/08

Forvaltningsrevisjonsrapport 19/2005 Økonomisk styring og kontroll i Bydel Søndre Nordstrand - Oppfølging

Saken gjelder:

I 2005 gjennomførte Kommunerevisjonen et forvaltningsrevisjonsprosjekt om *Økonomisk styring og kontroll i Bydel Søndre Nordstrand i 2004* (rapport 19/2005). Bakgrunnen for prosjektet var at bydelssektoren samlet sett gikk med et betydelig merforbruk i 2004. Bydel Søndre Nordstrand var en av de bydelene som hadde størst merforbruk med kr 43,2 mill. Den opprinnelige undersøkelsen ble vedtatt av kontrollutvalget i møte 27.01.2005 (sak 12) og oppfølgingsundersøkelsen ble vedtatt 24.01.2007 (sak 11).

Oppfølgingsundersøkelsen viser at Bydel Søndre Nordstrand per september 2007 hadde iverksatt tiltak i forhold til de anbefalingene Kommunerevisjonen ga i rapport 19/2005 *Økonomisk styring og kontroll i Bydel Søndre Nordstrand*. Kommunerevisjonen påpeker samtidig at styringen av bydelens økonomi fortsatt byr på utfordringer. Kommunerevisjonen stiller bl.a. spørsmål ved bydelens budsjettpraksis når den i 2005, 2006 og 2007 har rapportert årsprognoser med betydelig merforbruk allerede ved utgangen av mars måned. Det kan indikere urealistiske budsjetter og/eller manglende samsvar mellom budsjett og aktivitet.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget merker seg at Bydel Søndre Nordstrand per september 2007 hadde iverksatt tiltak i forhold de anbefalingene Kommunerevisjonen gav i forvaltningsrevisjonsrapport 19/2005 *Økonomisk styring og kontroll i Bydel Søndre Nordstrand*. Utvalget konstaterer samtidig at styring av bydelens økonomi fortsatt byr på utfordringer.

Kontrollutvalget tar for øvrig oppfølgingsundersøkelsen etter rapport 19/2005 *Økonomisk styring og kontroll i Bydel Søndre Nordstrand* til orientering.

Saken sendes helse- og sosialkomiteen og finanskomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 30.11.2007

Forvaltningsrevisjonsprosjekter første halvår 2008

Saken gjelder:

I denne saken fremmer Kommunerevisjonen forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekter, oppfølgingsundersøkelser, IT-revisjon og satsing på gransknings- og mislighetssaker i første halvår 2008.

Forslagene er basert på bystyrets vedtak 16.03.2005 (sak 96) om *Overordnet plan for forvaltningsrevisjon 2005-2007* og 07.12.2005 (sak 476) om *Plan for selskapskontroll*. Forslagene er videre basert på vurdering av risiko og vesentlighet. Det tas også hensyn til kontrollutvalgets vedtak 28.08.2007 (sak 79) om revisjonsstrategi for forvaltningsrevisjon for perioden august 2007-august 2008.

Rapportering av undersøkelsene til kontrollutvalget vil skje i løpet av 2008.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget slutter seg til:

1. Forslaget til forvaltningsrevisjonsprosjekter og oppfølgingsundersøkelser for første halvår 2008.
2. Det benyttes inntil 2500 timer til granskning av tips og andre indikasjoner på misligheter i første halvår 2008.
3. Det benyttes 1000 timer til mindre undersøkelser rettet mot intern kontroll og andre forhold i økonomiforvaltningen.
4. Det benyttes 600 timer til arbeidet med systemspesifikke- og generelle IT-kontroller.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 11.01.2008

Restanseliste for kontrollutvalgets saker pr. 31.12.2007

Saken gjelder:

Oversikten over kontrollutvalgets saker til oppfølging pr. 31.12.2007 viser 12 saker. Pr. 31.08.2007 var det 13 saker til oppfølging.

Sekretariatslederen fremmer følgende forslag til vedtak:
Kontrollutvalgets restanseliste pr. 31.12.2007 tas til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Sekretariatslederens notat datert 07.01.2008 m/vedlegg

7/08

Oversikt nr. 17 - Økonomiske uregelmessigheter og misligheter som er endelig innberettet til kontrollutvalget i 2007

Saken gjelder:

I henhold til saksbehandlingsreglene for økonomiske uregelmessigheter og misligheter (byrådets rundskriv nr. 14/95), har kommunens virksomheter plikt til å rapportere slike saker til Kommunerevisjonen.

Ifølge revisjonsforskriftens § 3 skal revisor *bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil*. Forskriften pålegger Kommunerevisjonen å innberette mislighetssaker til kontrollutvalget: *Når saksforholdet er nærmere klarlagt skal revisor sende endelig innberetning til kontrollutvalget.*

Denne oversikten gjelder innberetninger om misligheter mot kommunen eller personer under kommunens omsorg, begått av kommunalt ansatte. Innberetningene er i utgangspunktet offentlige. Anslag mot kommunen utenfra, slik som sosialhjelpsbedragerier, tyverier osv., innberettes vanligvis ikke til kontrollutvalget.

Oversikten omfatter alle sakene om økonomiske uregelmessigheter og misligheter som er endelig innberettet til kontrollutvalget fra 01.01.2007 til 31.12.2007.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens oversikt nr. 17 over saker om økonomiske uregelmessigheter og misligheter i 2007 til orientering.

Oversikten sendes finanskomitéen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 11.01.2008

Økonomiske misligheter ved et kommunalt foretak - Oppfølging av sak 73/2006

Saken gjelder:

Kontrollutvalget behandlet 15.06.2006 Kommunerevisjonens endelige innberetning om økonomiske misligheter ved Arbeidstreningsbedriften Oslo KF. En arbeidsleder hadde underslått kr 456 827 ved å motta penger kontant for utført arbeid, og deretter forfalsket bilagene eller latt være å skrive ut faktura på arbeidet, slik at inntektsført beløp i regnskapet ble mindre. Forholdet hadde pågått i (minst) fire år.

Kontrollutvalget vedtok da:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens endelige innberetning av 08.06.2006 til orientering.

Etter kontrollutvalgets oppfatning er det uholdbart at de interne rutinene ved tjenestestedet har vært svake over så lang tid, slik at NN har kunnet underslå penger i fire år uten at dette ble oppdaget. Kontrollutvalget ber Kommunerevisjonen følge opp at de nye rutinene fungerer i praksis.

Kontrollutvalget ber styret for Arbeidstreningsbedriften Oslo KF redegjøre for sine vurderinger av eventuelle personalmessige reaksjoner overfor arbeidstakerens overordnede.

Kontrollutvalget ønsker å bli orientert om erstatningsspørsmålet og utfallet av anmeldelsen.

Kontrollutvalget har i møte 20.09.2006, sak 88, behandlet vedtakets tredje avsnitt.

Når det gjelder vedtakets fjerde avsnitt som gjelder erstatningsspørsmålet og utfallet av anmeldelsen har NN betalt tilbake det underslåtte beløp på kr 456 827. NN ble i Oslo Tingrett 26.11.2007 dømt til fem måneders ubetinget fengsel (tilståelsesdom). NN godtok dommen på stedet.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

En arbeidsleder ved et kommunalt foretak har underslått kr 456 827 gjennom en periode på fire år. Kontrollutvalget tar til orientering at arbeidslederen har betalt tilbake det underslåtte beløp i sin helhet, og at han høsten 2007 i Oslo Tingrett ble dømt til fem måneders fengsel.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 11.01.2008

Kontroll ved Søndre Holmlia Aktivitetssenter A/S - oppfølging av sak 99/2007

Saken gjelder:

Kommunerevisjonens undersøkelse av regnskapene ved Søndre Holmlia Aktivitetssenter A/S (SHA) for 2005 og 2006 avdekket en rekke kritikkverdige forhold i selskapet.

Kontrollutvalget vedtok 11.10.2007, sak 99, følgende:

Kontrollutvalget ser alvorlig på de forhold Kommunerevisjonen tar opp i sin rapport angående Søndre Holmlia Aktivitetssenter A/S. Økonomiforvaltningen i selskapet har hatt store svakheter i 2005 og 2006.

Kontrollutvalget ber Bydel Søndre Nordstrand vurdere hvilke konsekvenser Kommunerevisjonens undersøkelse får for kommunes tilskudd. Dersom bydelen viderefører sitt tilskudd, må det stilles krav om at mangler og svakheter i selskapets økonomiforvaltning blir rettet opp. Kontrollutvalget ber om å få tilbakemelding om bydelens konklusjoner.

Kommunerevisjonens rapport, styrets svar og kontrollutvalgets vedtak sendes den instans som yter statens tilskudd til Søndre Holmlia Aktivitetssenter A/S.

Kommunerevisjonen bes vurdere hvilke saksdokumenter som kan offentliggjøres når Kommuneadvokatens vurdering foreligger.

Kommunerevisjonen bes vurdere om og hvordan selskapets eiere kan informeres om saken.

Kontrollutvalget har i møte 15.11.2007, under eventuelt, blitt orientert om tredje og fjerde avsnitt i vedtaket. Når det gjelder femte avsnitt i vedtaket, har Søndre Holmlia Aktivitetssenter A/S opplyst at de har orientert sine eiere om saken, og at eierne har mottatt kopi av Kommunerevisjonens rapport.

Bydel Søndre Nordstrand har i brev av 02.01.2008 lagt frem resultatet av bydelsutvalgets behandling av saken, jf. vedlegg.

Bydelsutvalget i Bydel Søndre Nordstrand vedtok budsjettet for 2008 (for hele bydelen) i møte 20.12.2007. I møtet ble det vedtatt at støtten til SHA skulle opprettholdes på samme nivå som i 2007, og selskapet fikk kr 2,5 mill til basisdriften og kr 0,3 mill. til kulturkaféen. Etter innstilling fra bydelsdirektøren, vedtok bydelsutvalget å stille rekke krav til SHA, jf. brev av 02.01.2008 fra Bydel Søndre Nordstrand. Kravene synes i stor grad å rette seg mot å få orden på de administrative rutinene i selskapet som Kommunerevisjonen kritiserte.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar til orientering at bydelsutvalget i møte 20.12.2007 vedtok at det skal stilles en rekke krav til Søndre Holmlia Aktivitetssenter A/S for driften i 2008.

Kontrollutvalget forutsetter at Bydel Søndre Nordstrand i nødvendig grad følger opp at forutsetningene blir fulgt.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 14.01.2007

Kontrollutvalgets sekretariat, 16. januar 2008

Reidar Enger
sekretariatsleder